

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

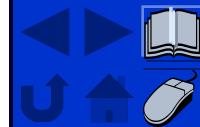
מיצ"ב התשס"ח

מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית

חלק ב - נתוני אקלים וסביבה פדגוגית

י"ב בכסלו התשס"ט 9 בדצמבר 2008

מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

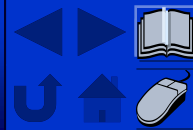
סיכום הממצאים

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2008 # 1

על שאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית

■ מטרת השאלונים: הצגת תמונת מצב השוואתית במגוון נושאים הקשורים לאקלים ולסביבה הפדגוגית בבתי הספר

■ השאלונים הועברו בפברואר - אפריל 2008:

□ לכלל התלמידים בשכבות ה' - ט'

□ למחנכים ומורים המלמדים את מקצועות המיצ"ב בכיתות א'- ט'

■ במצגת זו מוצגים חלק מהנושאים המופיעים בדו"ח המסכם. עבור כל נושא:

□ מדד מסכם וההיגדים המרכיבים אותו

□ השוואה בין שכבות גיל (יסודי מול חט"ב)

□ השוואה בין מגזרי שפה (דוברי עברית ודוברי ערבית)

□ השוואה בין נתוני תשס"ז לנתוני תשס"ח (בהיגדים הזהים)

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

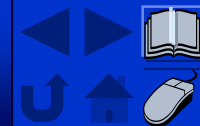
השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

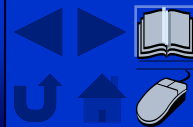
© 2008 # 2

בסקרי האקלים והסביבה הפדגוגית השתתפו:

- 1,087 בתי ספר
- 16,687 מורים
- 206,099 תלמידים

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

אקלים וסביבה פדגוגית

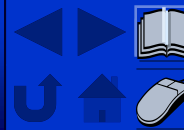
דיווחי תלמידים

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2008 # 4

שביעות רצון של התלמידים מבית הספר (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

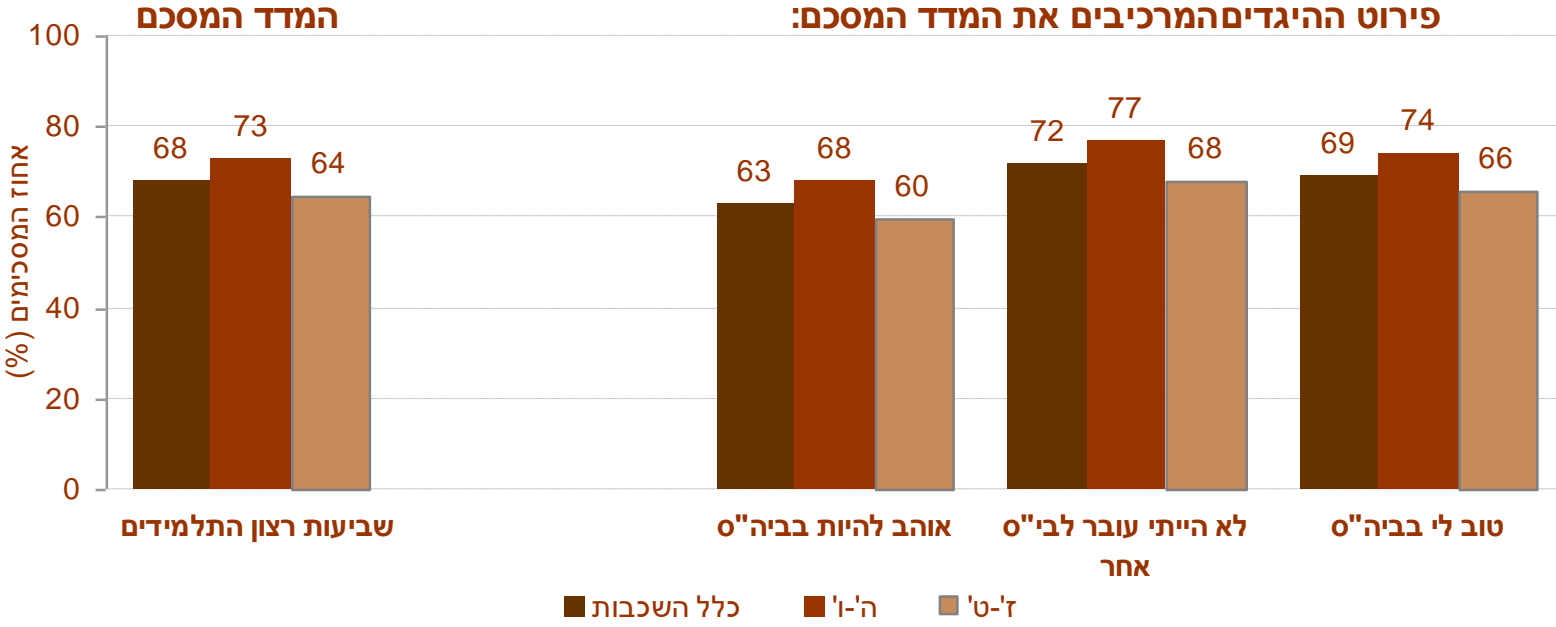
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ח
לתשס"ז

סיכום הממצאים

- כשני שלישים מהתלמידים מדווחים על שביעות רצון גבוהה מבית הספר
- תלמידי כיתות ה'ו' יותר שבעי רצון מתלמידי כיתות ז'ט'

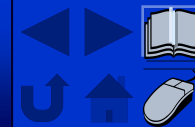
נמצא גם:

- לא נמצא הבדל בין תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לתלמידים בבתי ספר דוברי ערבית
- עלייה מתונה בשביעות הרצון בין התשס"ז לתשס"ח (4%). העלייה נרשמה בעיקר בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי עברית

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

יחסים בין מורים לתלמידים (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

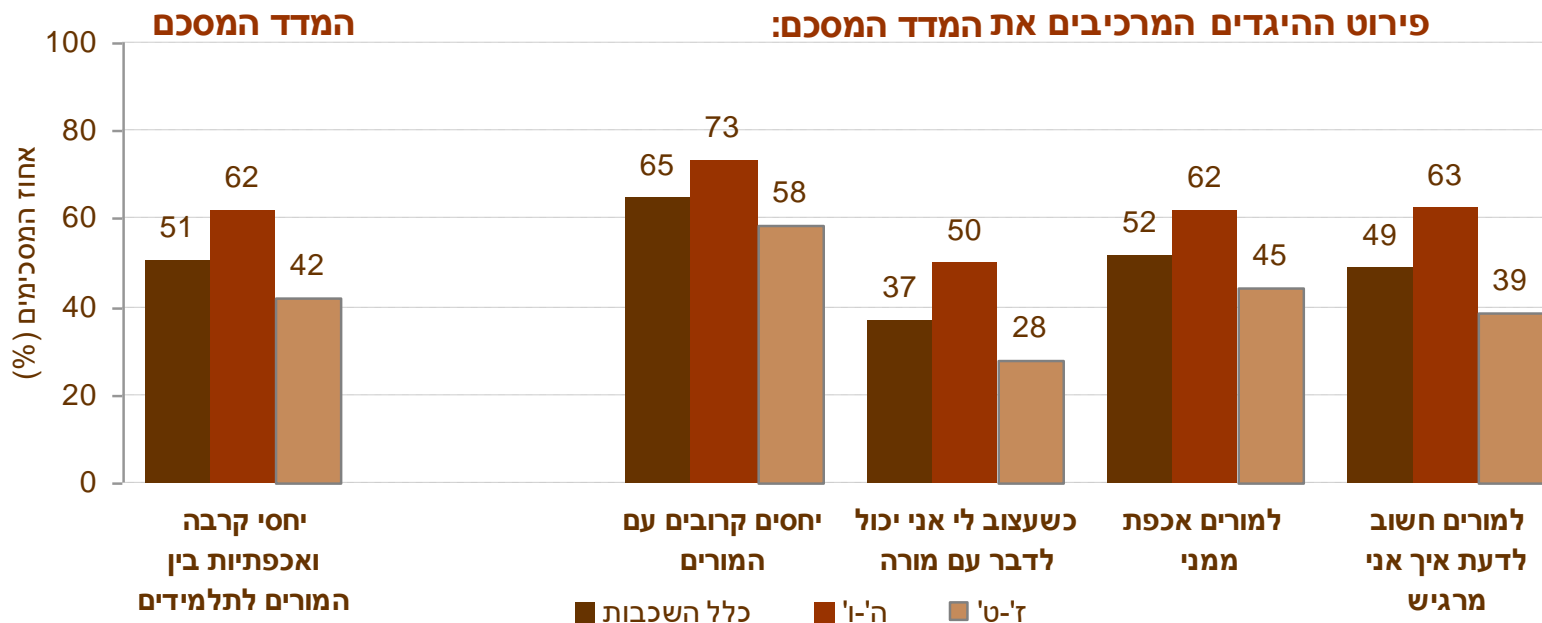
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

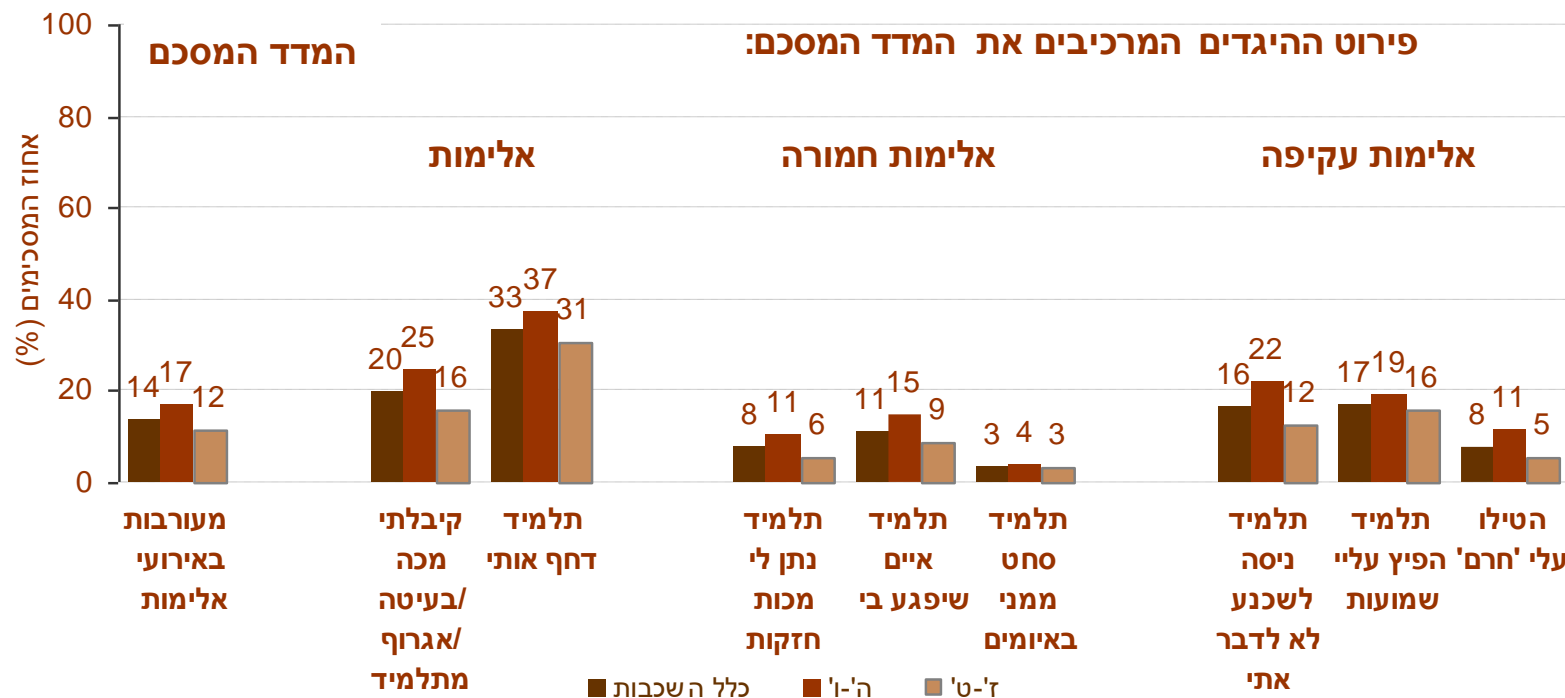

- כמחצית מהתלמידים מדווחים על יחסים חיוביים עם המורים
- תלמידי כיתות ה'ו' מדווחים על יחסים חיוביים יותר עם המורים מאשר תלמידי כיתות ז'ט' נמצא גם:
- תלמידים בבתי ספר **דוברי ערבית** מדווחים על יחסים חיוביים יותר עם המורים מאשר תלמידים בבתי ספר **דוברי עברית**
- עלייה מתונה בין **התשס"ז להתשס"ח** בדיווחים על יחסים חיוביים עם המורים, בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בלבד (5%)

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

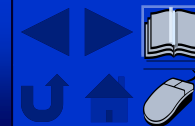
מעורבות באירועי אלימות (לפי דיווחי תלמידים)

- 14% מהתלמידים מדווחים על מעורבות באירוע אליים כלשהו בחודש שקדם למילוי השאלון
- קיימים הבדלים בשכיחות הדיווחים על-פי סוג האלימות
- יותר דיווחים על אלימות בכיתות ה'ו' מאשר בכיתות ז'-ט'

נמצא גם:

- יותר דיווחים על אלימות מתונה/שכיחה בקרב **דוברי עברית**. יותר דיווחים על אלימות חמורה ועקיפה בקרב **דוברי ערבית**
- ירידה בהיקף הדיווחים על אלימות בין **התשס"ז להתשס"ח** בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית בלבד (3%)

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

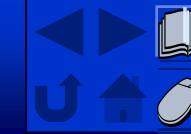
סיכום הממצאים

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2008 # 7

ציפיות המורים מתלמידיהם להתקדמות בלימודים (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

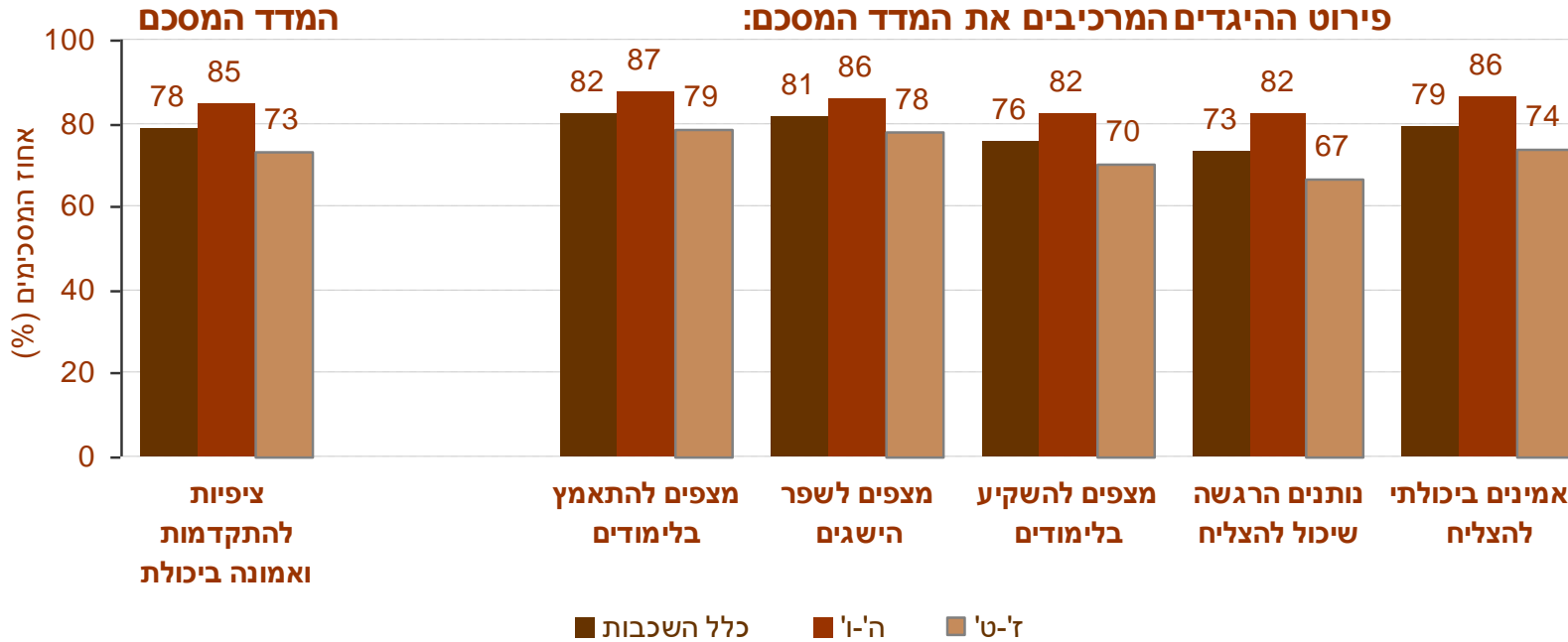
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

• כשלושה רבעים מהתלמידים מדווחים כי המורים מצפים מהם להתקדמות בלימודים ומאמינים ביכולותיהם

• תלמידי כיתות ה'ו' מדווחים על ציפיות גבוהות יותר של המורים מתלמידי כיתות ז-ט'

נמצא גם:

• לא נמצא הבדל בין תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לתלמידים בבתי ספר דוברי ערבית

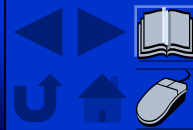
• עלייה מתונה באחוז המדווחים על רמה גבוהה של ציפיות מורים בין התשס"ז להתשס"ח (3%) בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בלבד

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

בדיקת שיעורי הבית על ידי המורים (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

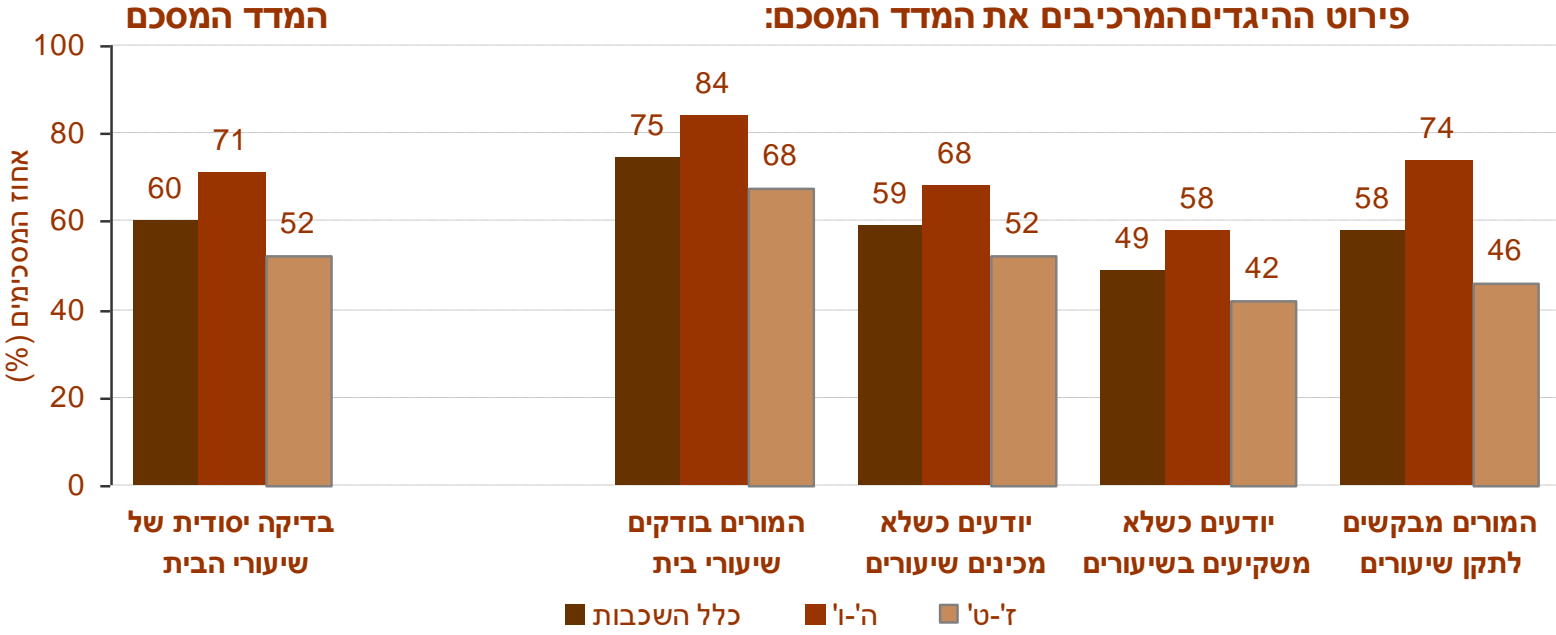
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

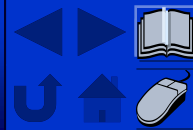

- כ – 60% מהתלמידים מדווחים כי המורים בודקים את שיעורי הבית ביסודיות
- תלמידי כיתות ה'ו' מדווחים על בדיקה יסודית יותר של שיעורי הבית מתלמידי כיתות ז-ט'
- נמצא גם:
- תלמידים **דוברי ערבית** מדווחים על בדיקה יסודית יותר של שיעורי הבית מאשר תלמידים **דוברי עברית**, בחטיבות הביניים בלבד
- לא נמצאו הבדלים בין **התשס"ז** ל**התשס"ח**

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

משך הזמן היומי המוקדש לשיעורי הבית (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

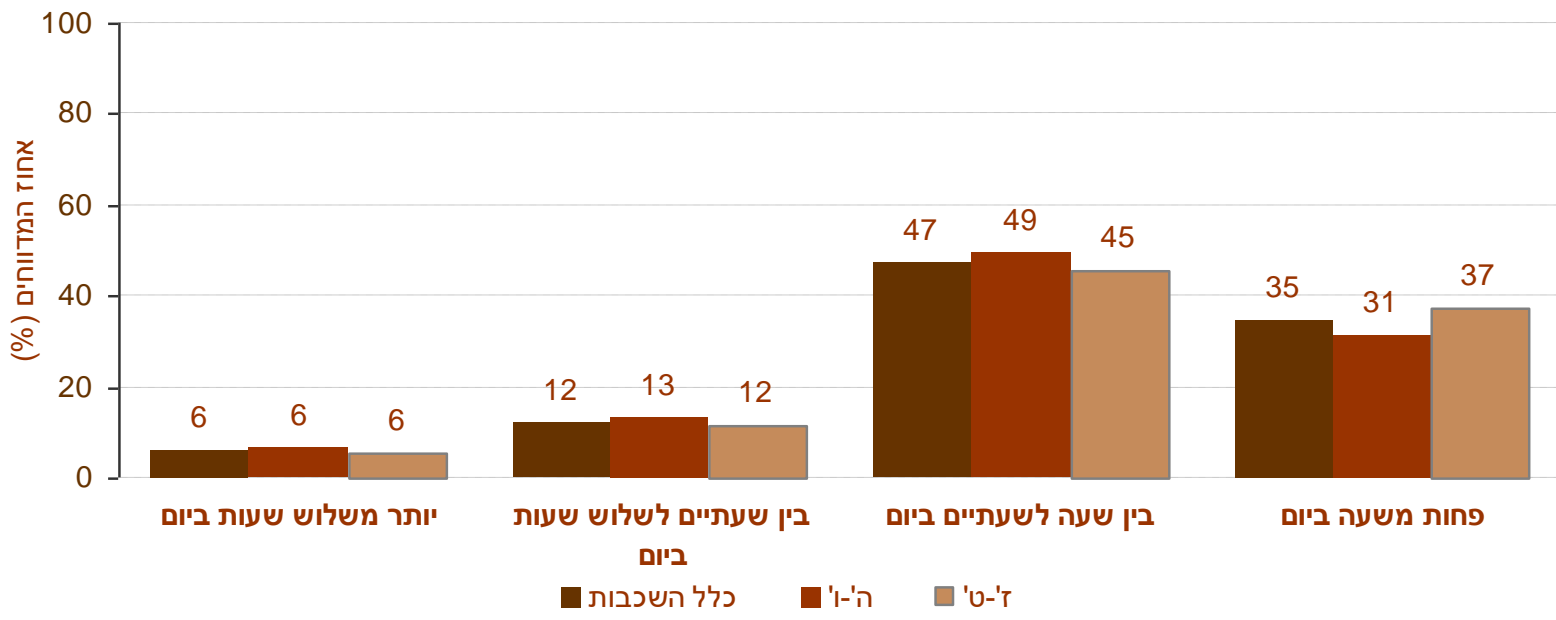
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

• כשליש מהתלמידים: עד שעה ביום. כמחציתם: בין שעה לשעתיים ביום

• לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין שכבות הגיל

נמצא גם:

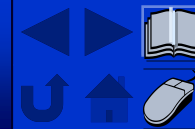
• תלמידים **דוברי ערבית** מדווחים על יותר שעות ביום המוקדשות להכנת שיעורי בית מאשר תלמידים **דוברי עברית**

• לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין **התשס"ז להתשס"ח**

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

קבלת שיעורים פרטיים במקצועות היסוד (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ח

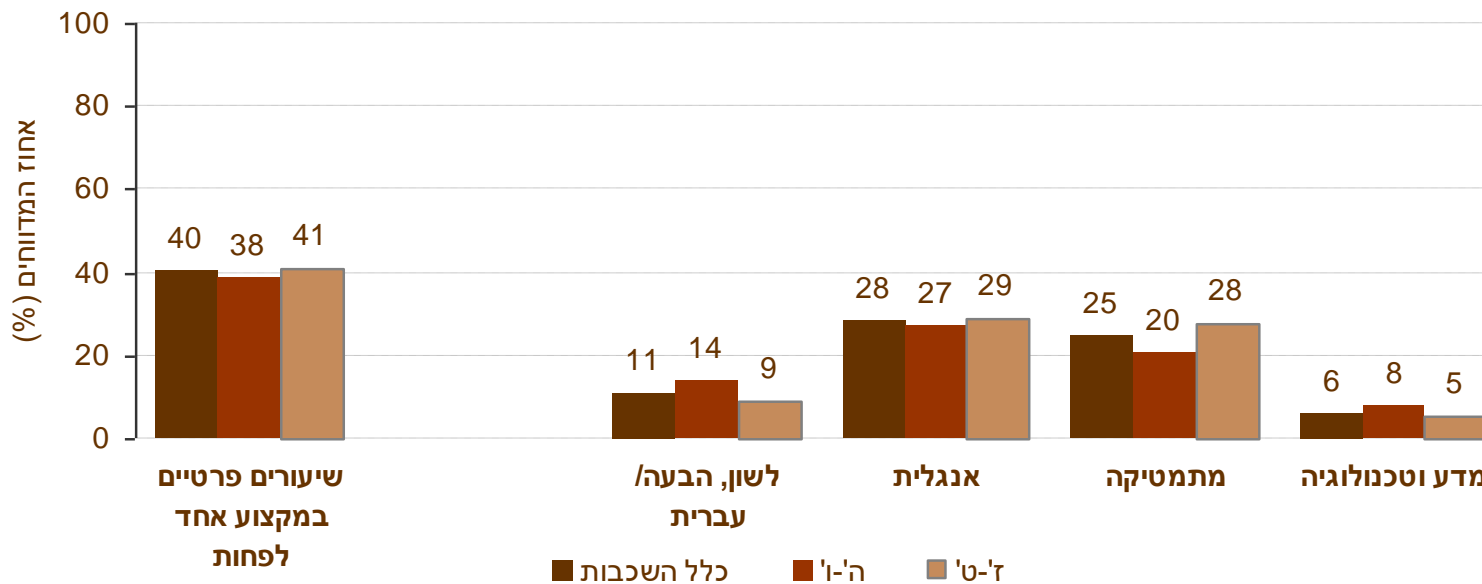
הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

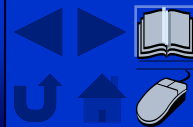
סיכום הממצאים

- 40% מדווחים על קבלת שיעורים פרטיים לפחות באחד המקצועות
- שני המקצועות הנפוצים: אנגלית (כ-30%) ומתמטיקה (כ-25%)
- תלמידי כיתות ה'ו' נעזרים יותר בשיעורים פרטיים במקצועות הלשון/הבעה/שפה מתלמידי ז'ט'
- תלמידי כיתות ז'ט' נעזרים יותר בשיעורים פרטיים במתמטיקה מתלמידי ה'ו'
- נמצא גם:
- תלמידים דוברי עברית נעזרים יותר בשיעורים פרטיים במתמטיקה ואנגלית מתלמידים דוברי ערבית
- תלמידים דוברי ערבית נעזרים יותר בשיעורים פרטיים במדע וטכנולוגיה ובמקצועות הלשון/הבעה/שפה מתלמידים דוברי ערבית
- ירידה בהיקף השיעורים הפרטיים בין התשס"ז להתשס"ח, בקרב דוברי ערבית בחט"ב בלבד (7%)

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

אקלים וסביבה פדגוגית

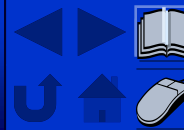
דיווחי מורים

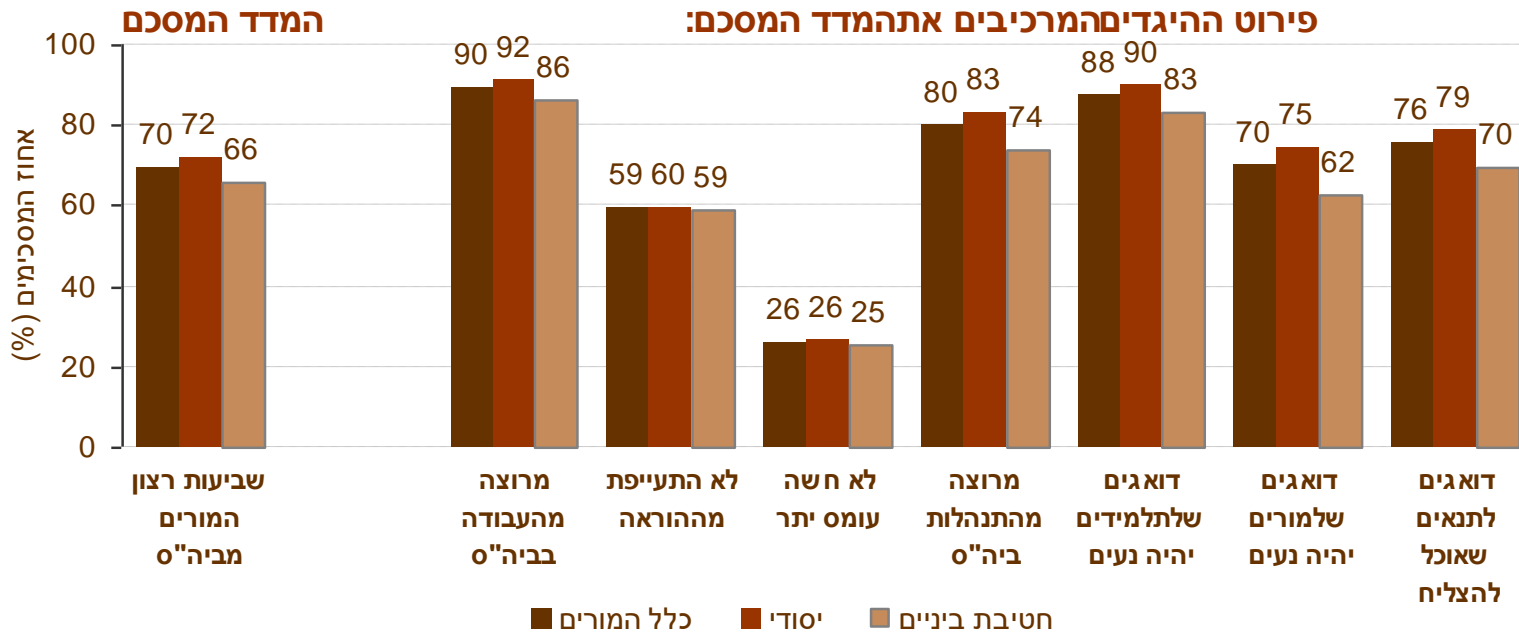
רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2008 # 12

שביעות הרצון של המורים מבית הספר (לפי דיווחי מורים)

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

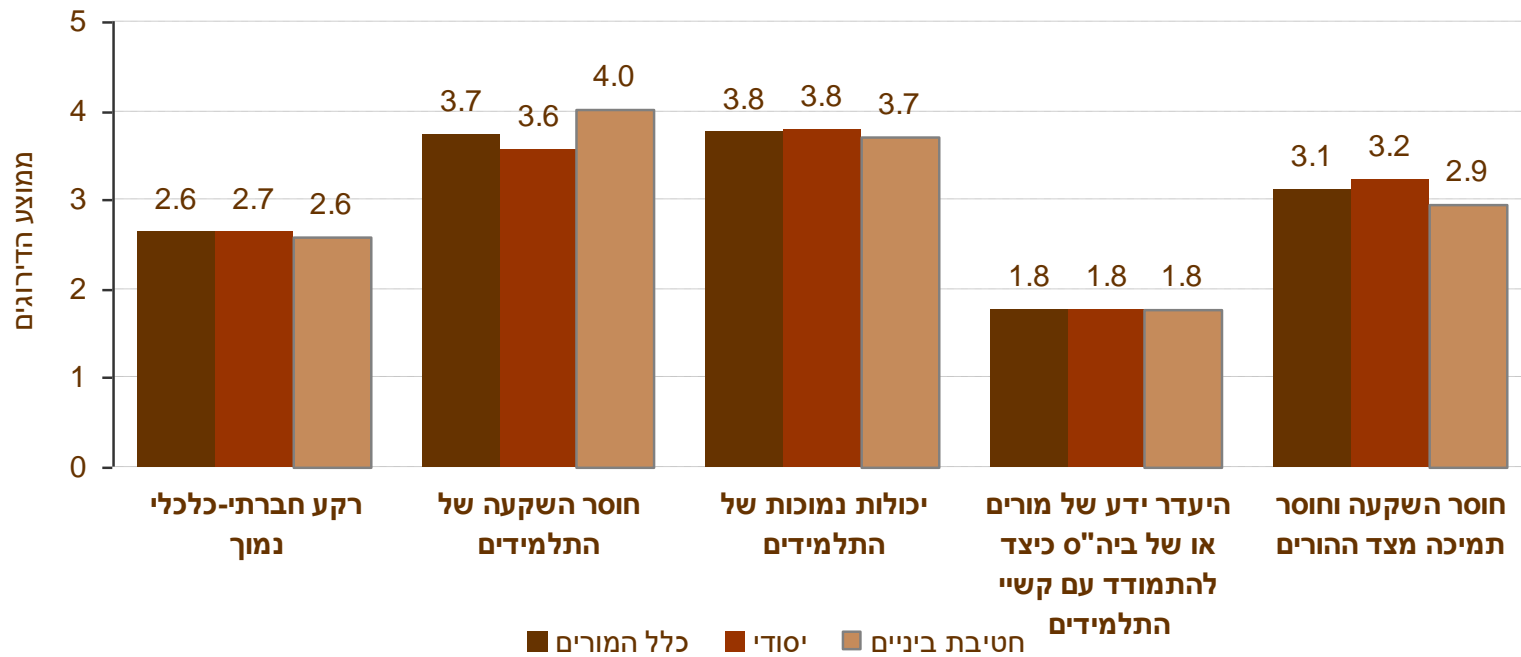
- 70% מהמורים מדווחים על רמה גבוהה של שביעות רצון מבית הספר
  - רמה גבוהה יותר של שביעות רצון בקרב מורי יסודי מאשר בקרב מורי חט"ב
- נמצא גם:

- רמה דומה של שביעות רצון בקרב מורים דוברי עברית ודוברי ערבית
- עלייה ברמת שביעות הרצון בין התשס"ז להתשס"ח, בקרב מורים דוברי ערבית מחט"ב בלבד (5%)

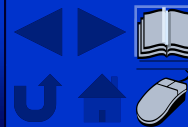

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

סיבות שמורים מייחסים לחוסר הצלחה של תלמידים בלימודים (לפי דיווחי מורים)

- שתי הסיבות העיקריות לחוסר הצלחה בלימודים על-פי המורים: חוסר השקעה מצד התלמידים ויכולות נמוכות של התלמידים
- מעטים מאד מייחסים חוסר הצלחה להיעדר ידע של המורים או של בית הספר
- ייחוס דומה של סיבות בבתי ספר יסודיים ובחט"ב (למרות משקל רב יותר לחוסר השקעה בחט"ב) נמצא גם:
- בקרב מורים **דוברי ערבית**: ייחוס חוסר הצלחה של תלמידים גם לחוסר השקעה מצד הורי התלמידים
- לא נמצאו הבדלים בייחוס הסיבות בין השנים **התשס"ז** ל**התשס"ח**

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

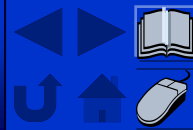
דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

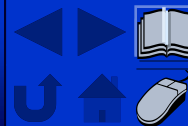
רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

אקלים וסביבה פדגוגית

השוואה בין התשס"ז
להתשס"ח

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח – כלל בתי הספר

פערים בין המדדים המסכמים בהתשס"ח ובהתשס"ז

כלל בתי-הספר

דיווחי תלמידים	כיתות ה' - ו'	כיתות ז' - ט'	כיתות ה' - ט'
שביעות רצון תלמידים	+3%	+4%	+4%
יחסים חיוביים בין מורים לתלמידים	+4%	+4%	+4%
מעורבות תלמידים באלימות	-2%	-1%	-1%
ציפיות מורים להתקדמות בלימודים	+2%	+3%	+3%
בדיקת שיעורי הבית ע"י המורים	=	+1%	=
הסתייעות בשיעורים פרטיים	-1%	-2%	-1%
דיווחי מורים	יסודי	חט"ב	יסודי וחט"ב
שביעות רצון מורים מבית הספר	-1%	=	-1%

- מגמה של שיפור בהשוואה בין התשס"ז להתשס"ח בעיקר בשביעות רצון תלמידים, ביחסים חיוביים בין מורים לתלמידים ובציפיות המורים להתקדמות בלימודים
- מגמה זו מאפיינת הן את תלמידי ה'-ו' והן את תלמידי ז'-ט'

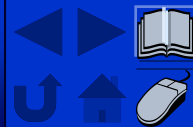
השוואה בין התשס"ז להתשס"ח – דוברי עברית

פערים בין המדדים המסכמים בהתשס"ח ובהתשס"ז

בתי-ספר דוברי עברית

כיתות ה' – ט'	כיתות ז' – ט'	כיתות ה' – ו'	דיווחי תלמידים
+4%	+5%	+4%	שביעות רצון תלמידים
+5%	+5%	+6%	יחסים חיוביים בין מורים לתלמידים
-1%	=	-2%	מעורבות תלמידים באלימות
+3%	+4%	+3%	ציפיות מורים להתקדמות בלימודים
=	+1%	=	בדיקת שיעורי הבית ע"י המורים
=	=	=	הסתייעות בשיעורים פרטיים
יסודי וחט"ב	חט"ב	יסודי	דיווחי מורים
-1%	-1%	-1%	שביעות רצון מורים מבית הספר

- מגמה של שיפור בהשוואה בין התשס"ז להתשס"ח בשביעות רצון תלמידים, ביחסים חיוביים בין מורים לתלמידים ובציפיות המורים להתקדמות בלימודים
- מגמה זו מאפיינת את הן את תלמידי ה'-ו' והן את תלמידי ז'-ט'

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

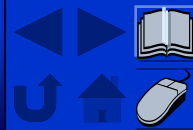
השוואה בין התשס"ז להתשס"ח – דוברי ערבית

פערים בין המדדים המסכמים בהתשס"ח ובהתשס"ז

בתי-ספר דוברי ערבית

כיתות ה' – ט'	כיתות ז' – ט'	כיתות ה' – ו'	דיווחי תלמידים
+2%	+2%	+1%	שביעות רצון תלמידים
-1%	=	-1%	יחסים חיוביים בין מורים לתלמידים
-3%	-3%	-3%	מעורבות תלמידים באלימות
=	+1%	-1%	ציפיות מורים להתקדמות בלימודים
+1%	+2%	-1%	בדיקת שיעורי הבית ע"י המורים
-4%	-7%	-2%	הסתייעות בשיעורים פרטיים
יסודי וחט"ב	חט"ב	יסודי	דיווחי מורים
+2%	+5%	=	שביעות רצון מורים מבית הספר

- מגמה של שיפור בהשוואה בין התשס"ז להתשס"ח, בעיקר בנושאים של מעורבות תלמידים באלימות, בהסתייעות בשיעורים פרטיים ובשביעות רצון מורים (חט"ב)

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

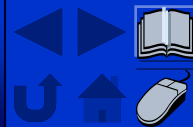
דיווחי מורים

השוואה בין התשס"ז להתשס"ח

סיכום הממצאים

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

אקלים וסביבה פדגוגית

סיכום הממצאים

■ שביעות רצון תלמידים

- כשני שלישים מהתלמידים מדווחים כי הם שבעי רצון מבית הספר
- שביעות הרצון גבוהה יותר בקרב תלמידי ה'ו'

■ יחסים עם המורים

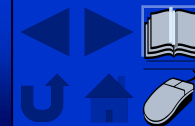
- כמחצית מהתלמידים מדווחים על יחסים חיוביים עם המורים
- יותר דיווחים על יחסים חיוביים בקרב תלמידי ה'ו' מאשר בקרב תלמידי ז'-ט'
- יותר דיווחים על יחסים חיוביים בקרב דוברי ערבית מאשר בקרב דוברי עברית

■ מעורבות באירועי אלימות

- 14% מהתלמידים מדווחים על מעורבות באירוע אלים כלשהו בחודש שקדם למילוי השאלון
- יותר דיווחים על אלימות בקרב תלמידי ה'ו' מאשר בקרב תלמידי ז'-ט'
- יותר דיווחים על אלימות מתונה / שכיחה בקרב דוברי עברית
- יותר דיווחים על אלימות חמורה ועקיפה בקרב תלמידים דוברי ערבית

סיכום – דיווחי תלמידים (המשך)

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

■ ציפיות מורים מתלמידים

- כשלושה רבעים מהתלמידים סבורים כי המורים מצפים מהם להתקדם ולהצליח בלימודים
- תלמידי ה'ו' מדווחים על ציפיות גבוהות יותר של המורים מאשר תלמידי ז'-ט'

■ שיעורי בית

- 60% מהתלמידים מדווחים כי מוריהם בודקים את שיעורי הבית ביסודיות
- תלמידי ה'ו' מדווחים על בדיקה יסודית יותר של שיעורי הבית מאשר תלמידי ז'-ט'
- כשליש מהתלמידים מדווחים כי הם מקדישים פחות משעה ביום להכנת שיעורי בית
- תלמידים דוברי ערבית מדווחים כי הם מקדישים יותר שעות ביום להכנת שיעורי בית מאשר תלמידים דוברי עברית

■ שיעורים פרטיים

- 40% מהתלמידים נעזרים בשיעורים פרטיים במקצוע אחד לפחות
- המקצועות הבולטים: אנגלית ומתמטיקה, בעיקר בקרב דוברי עברית

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

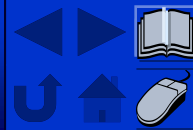
© 2008 # 21

■ שביעות רצון מורים

- 70% מהמורים מדווחים כי הם שבעי רצון מבית הספר
- שביעות רצון גבוהה יותר בקרב מורים מהיסודי מאשר בחט"ב

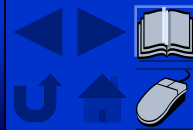
■ ייחוס סיבות לחוסר הצלחה של תלמידים

- ככלל, מייחסים חוסר הצלחה בעיקר ליכולות נמוכות והיעדר השקעה של תלמידים
- מורים דוברי ערבית מייחסים חוסר הצלחה גם לחוסר השקעה של הורי התלמידים
- מעטים מאד מייחסים חוסר הצלחה להיעדר ידע של בית הספר או של המורים

- בקרב כלל התלמידים: עלייה בשביעות רצון התלמידים מביה"ס
- דוברי עברית: עלייה בשביעות רצון התלמידים מביה"ס, עלייה בדיווחים על יחסים חיוביים עם המורים, ועלייה בדיווחים על ציפיות המורים מהם להתקדמות בלימודים
- דוברי ערבית: ירידה בדיווחים על אירועי אלימות, ירידה בהסתייעות בשיעורים פרטיים (בחט"ב), עלייה בשביעות הרצון של המורים מבית הספר (בחט"ב)
- מגמות אלו נמצאו הן בקרב תלמידי ה'-ו' והן בקרב תלמידי ז'-ט'

מיצ"ב התשס"ח

הקדמה

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

השוואה בין
התשס"ז
להתשס"ח

סיכום הממצאים

תודה!

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2008 # 24